

ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Σχετικά με το έργο «Ανάπλασης οδού 18ης Οκτωβρίου, Πλατείας Γρανικού και των μεταξύ τους συνδετήριων οδών» στην πόλη της Έδεσσας.

Το έργο ήταν μια ανάγκη της πόλης και προέκυψε από τα πολλά αιτήματα πολιτών που αφορούσαν:

- Περιβαλλοντικά ζητήματα και προβλήματα υγιεινής λόγω του υφιστάμενου παντοροϊκού δικτύου αποχέτευσης (οσμές, λιμνάζοντα ύδατα, φραγές φρεατίων, κλπ)
- Την επικινδυνότητα της παιδικής χαράς του πάρκου 25ης Μαρτίου
- Φαινόμενα παραβατικότητας στην περιοχή Σιδηροδρομικού Σταθμού λόγω της εγκατάλειψης του χώρου.
- Την έλλειψη κοινόχρηστων χώρων και πλατειών εντός της πόλης.
- Την κακή κατάσταση των πεζοδρομίων επί της 18^{ης} Οκτωβρίου και τη δυσκολία μετακίνησης ατόμων με ειδικές ανάγκες.
- Την ολοένα αυξανόμενη κοπή δέντρων κατά μήκος της οδού 18ης Οκτωβρίου από ιδιώτες κυρίως εξαιτίας της παθολογίας πληθυσμού δεντροστοιχίας Ακακίας Κωνσταντινουπόλεως για τον οποίο ήδη από το 2006 εφαρμόστηκαν ανεπιτυχώς διάφορες μέθοδοι εξάλειψης του προβλήματος.

*Οι ακακίες Κων/πόλεως (*Albizzia julibrissim*) είχαν προσβληθεί από ένα πολύ ισχυρό εχθρό, την **Psylla jamatonica (Acizzia jamatonica)**. Πρόκειται για ένα έντομο που προέρχεται από ανατολική Ασία (περιοχή καταγωγής της ακακίας αυτής το οποίο προφανώς δεν έχει φυσικούς εχθρούς στη χώρα μας (μέχρι τώρα δεν έχει εντοπιστεί κάποιος) με αποτέλεσμα να καθίσταται καταστροφικό για τα δένδρα. Όπως όλα τα είδη του γένους απομυζά χυμούς από τα φυτά και εκκρίνει μελιτώματα.*

Κύριο χαρακτηριστικό του εντόμου, που συνέβαλε στην αδυναμία λύσης είναι η αλληλοεπικάλυψη γενεών, καθώς στα δένδρα εντοπίζονται όλα τα στάδια ταυτόχρονα (αυγά, προνύμφες και τέλεια).

Το αποτέλεσμα της προσβολής από το έντομο όλα αυτά τα χρόνια έχει οδηγήσει στην ξήρανση πολλών δένδρων ενώ και όσα έχουν μείνει είναι καχεκτικά με πολλά προβλήματα.

Ειδικά από το 2010 οι ξηράνσεις ήταν πολλές και με πρόχειρους υπολογισμούς μέχρι το 2018 πιθανόν να μην είχε μείνει ούτε ένα δένδρο ζωντανό. Υπάρχει επίσης η βásiμη υποψία ότι πολλοί κάτοικοι έχοντας αγανακτήσει με την κατάσταση αυτή, προβαίνουν παράνομα σε ξηράνσεις δένδρων ακακίας με οποιοδήποτε πρόσφορο τρόπο ενώ και οι αιτήσεις προφορικές και γραπτές για την κοπή και αντικατάσταση τους αυξάνονται καθημερινά”.

Η διαπίστωση, η συστηματική καταγραφή και η ανάδειξη όλων αυτών των προβλημάτων της πόλης καθώς και η αξιοποίηση των σχετικών ερευνητικών δεδομένων και μελετών («Οικολογικός σχεδιασμός για την ανάδειξη του Δήμου Έδεσσας σε υπερτοπικό πόλο οικοπολιτιστικού τουρισμού και αναψυχής», Sustainable Master Plan για την πόλη της Έδεσσας, κ.α.), οδήγησε στην μελέτη και στη συνέχεια στην Υλοποίηση του έργου «Ανάπλαση πλατείας Γρανικού, οδού 18ης Οκτωβρίου και των μεταξύ τους συνδετήριων οδών».

Το έργο λοιπόν κλήθηκε να αντιμετωπίσει όλα αυτά τα προβλήματα ενώ για να υλοποιηθεί απαιτήθηκε ο συντονισμός όλων των εμπλεκόμενων φορέων [Δήμος Έδεσσας (Διευθύνσεις Τεχνικών Υπηρεσιών, Πρασίνου & Καθαριότητας, Προγραμματισμού, Οικονομικών Υπηρεσιών & Γραφείο Τύπου), ΕΦΔ ΕΕΤΑΑ, Αρχαιολογική Υπηρεσία, Αστυνομία Έδεσσας, Τεχνική Υπηρεσία ΟΤΕ, Τεχνική Υπηρεσία ΔΕΗ, ΔΕΥΑΕ,] της αναδόχου Κοινοπραξίας με τους εργαζόμενους της αλλά και όλων των κατοίκων της περιοχής, διερχόμενων πολιτών κλπ.

Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των εργασιών προέκυψαν διάφορες ανησυχίες και διαμαρτυρίες που αφορούσαν κυρίως ερωτήματα για την πιθανή απώλεια των χώρων των παιδικών χαρών που αποξηλώθηκαν, και το πόσο γρήγορα θα αντικατασταθούν τα φυτά που χρειάστηκε να κοπούν και να αφαιρεθούν.

Σχετικά άμεσα τόσο με την ενημέρωση τους από τις Υπηρεσίες του Δήμου και καθώς σταδιακά ολοκληρωνόταν η υλοποίηση του έργου και αποδιδόταν σε δημόσια χρήση, οι πολίτες άρχισαν να αντιλαμβάνονται το τελικό αποτέλεσμα και να απολαμβάνουν τα οφέλη του έργου.

Η ανάπτυξη είχε πολλαπλά περιβαλλοντικά οφέλη συντελώντας στην περιβαλλοντική αναβάθμιση της ευρύτερης περιοχής και στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων:

A. Περιβαλλοντική Αναβάθμιση

- Αύξηση κατά 20% των φυτεμένων επιφανειών πρασίνου της περιοχής και κατά 40% των φυτεμένων και χωμάτινων χωρίς φύτευση επιφανειών στο σύνολο της περιοχής παρέμβασης.
Το ισοζύγιο σε φυτεύσεις είναι 210 Δέντρα, 3150 Θάμνοι, 4500 πολυετή ποώδη και χίλιοι βολβοί. Στην πράξη δηλαδή σε σχέση με το υφιστάμενο φυτικό υλικό της περιοχής παρέμβασης τα δέντρα τριπλασιάστηκαν σχεδόν, οι θάμνοι δεκαπλασιάστηκαν ενώ τα πολυετή ποώδη και οι βολβοί ήταν σχεδόν μηδενικοί πριν. [ενδεικτικά αναφέρεται ότι: η οδός Μπιζανίου και η περιοχή στον Σιδηροδρομικό Σταθμό δεν είχαν καθόλου δενδροφύτευση ενώ τώρα μετά την ανάπτυξη έχουν 65 δέντρα]. Με αυτό το δεδομένο έχουμε βελτίωση στους δείκτες που αφορούν τον περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, στην επίδραση στις συνθήκες του μικροκλίματος, τον εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα, την αντιανεμική προστασία, τη συγκράτηση των εδαφών, τη μείωση του θορύβου και την καταπολέμηση της σκόνης,
- Κατάργηση παντοροοικού συστήματος αποχέτευσης με δημιουργία δικτύου συλλογής όμβριων υδάτων μήκους 2380μ. (δυνατότητα μελλοντικής διαχείρισης όμβριων.
- Προστασία και Ενίσχυση βιοποικιλότητας οικοσυστήματος με τη φύτευση ποικίλων φυτικών ειδών επιλεγμένων με επιστημονικά και οικολογικά κριτήρια. Το έργο λειτουργεί ως στοιχείο ενοποίησης υφιστάμενων χώρων πρασίνου δημιουργώντας ένα συνεχές οικοσύστημα εντός πόλης.
- Εξοικονόμηση κατά 40% καταναλώσεων σε ενέργεια για τον ηλεκτροφωτισμό της περιοχής.
- Εξοικονόμηση κατά 50% στις απαιτούμενες ποσότητες νερού για άρδευση με εφαρμογή συστήματος με σταγόνες εντός διάτρητων σωλήνων διπλού τοιχώματος και χρήση ειδικών προγραμματιστών.
- Πιλοτική εφαρμογή κήπων βροχής με χρήση επιλεγμένων φυτών για το φιλτράρισμα και την απορρόπηση των όμβριων υδάτων.
- Χρήση ειδικού εδαφικού υποστρώματος (structural soil) για τον καλό αερισμό του ριζικού συστήματος για την υγιή ανάπτυξη των δέντρων και του ριζικού συστήματος τους.

B. Αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των ανθρώπων

- Αναβάθμιση ποιότητας υποδομών αναψυχής
- Αισθητική βελτίωση και απόλαυση αστικού τοπίου
- Διπλασιασμός μεγέθους χώρων υφιστάμενων παιδικών χαρών – εγκατάσταση νέου εξοπλισμού/
- Αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων χώρων ευρύτερου παιδικού σταθμού με νέες ποικίλες δραστηριότητες στον υπαίθριο δημόσιο χώρο [πάρκο υπαίθριας γυμναστικής, χώρος για άτυπο παιχνίδι- περιστρεφόμενα

παγκάκια, τραπεζοκαθίσματα για παιδιά, δοκός ισορροπίας, χώρος για υπαίθριο σκάκι, κ.α.]

- Δημιουργία περιπατητικής διαδρομής εντός πόλης.
- Δυνατότητα προσπέλασης όλων των χώρων από άτομα με κινητικές δυσκολίες.
- Κατάλληλα εξοπλισμένοι (αστικός εξοπλισμός: κρήνες, κάδοι, καθιστικά, φωτισμός, κλπ) και ασφαλείς δημόσιοι χώροι.
- Αύξηση κατά 400% των χρηστών του Δημόσιου Χώρου ενώ σε επιμέρους περιοχές ο αριθμός των χρηστών κατά μέσο όρο δεκαπλασιάστηκε.
- Δημιουργία πόλων έλξης με διασπορά στον ιστό της πόλης απευθυνόμενων σε χρήστες με διαφορετικές ανάγκες και επιθυμίες (παιδιά, ενήλικες, ηλικιωμένοι).
- Πρωτοτυπία στη σχεδίαση αλλά και μεθοδολογία στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και κατασκευαστικών ζητημάτων που θα αποτελέσει πρότυπο εφαρμογής και για άλλες μελέτες αστικών χώρων.